

Πρὸς Τιμόθεον Β

Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, κατ' ἐπαγγελίαν **1**

ζῶης τῆς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, Τιμοθέω¹ ἀγαπητῷ τέκνῳ: χάρις, ἔλεος, **2**

εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

Χάριν ἔχω τῷ θεῷ, ᾧ λατρεύω² ἀπὸ προγόνων³ ἐν καθαῇ συνειδήσει, ὡς **3**

ἀδιάλειπτον⁴ ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνήαν⁵ ἐν ταῖς δεήσεσίν⁶ μου νυκτὸς καὶ

ἡμέρας, ἐπιποθῶν⁷ σε ἰδεῖν, μεμνημένος⁸ σου τῶν δακρύων,⁹ ἵνα χαρᾶς **4**

πληρωθῶ, ὑπόμνησιν¹⁰ λαμβάνων τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου¹¹ πίστεως, **5**

ἥτις ἐνώκησεν¹² πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ¹³ σου Λωΐδι¹⁴ καὶ τῇ μητρὶ σου

Εὐνίκη,¹⁵ πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί. Δι' ἣν αἰτίαν¹⁶ ἀναμιμνήσκω¹⁷ σε **6**

ἀναζωπυρεῖν¹⁸ τὸ χάρισμα¹⁹ τοῦ θεοῦ, ὃ ἐστὶν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως²⁰

τῶν χειρῶν μου. Οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεὸς πνεῦμα δειλίας,²¹ ἀλλὰ **7**

δυνάμει καὶ ἀγάπῃ καὶ σωφρονισμοῦ.²² Μὴ οὖν ἐπαισχυνθῇς²³ τὸ **8**

μαρτύριον²⁴ τοῦ κυρίου ἡμῶν, μηδὲ ἐμὲ τὸν δέσμιον²⁵ αὐτοῦ: ἀλλὰ

συγκακοπάθησον²⁶ τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύναμιν θεοῦ, τοῦ σώσαντος **9**

¹ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ² λατρεύω, serve, worship. ³ πρόγονος, ου, ὁ, parents, forefathers. ⁴ ἀδιάλειπτος, unceasing, constant. ⁵ μνήα, ας, ἡ, remembrance, mention. ⁶ δεήσις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ⁷ ἐπιποθέω, long for, strain after. ⁸ μιμνήσκομαι, remember, recall. ⁹ δάκρυον, ου, τό, teardrop, a tear. ¹⁰ ὑπόμνησις, εως, ἡ, reminding, reminder. ¹¹ ἀνυπόκριτος, sincere, without hypocrisy. ¹² ἐνοικέω, dwell in, am settled in. ¹³ μάμμη, ης, ἡ, grandmother. ¹⁴ Λωΐς, ἴδος, ἡ, Lois. ¹⁵ Εὐνίκη, ης, ἡ, Eunice. ¹⁶ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ¹⁷ ἀναμιμνήσκω, remind, remember. ¹⁸ ἀναζωπυρέω, rekindle, kindle afresh. ¹⁹ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ²⁰ ἐπίθεσις, εως, ἡ, laying on, assault. ²¹ δειλία, ας, ἡ, cowardice, timidity. ²² σωφρονισμός, οῦ, ὁ, self discipline, sound judgment. ²³ ἐπαισχύνομαι, be ashamed, am ashamed. ²⁴ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ²⁵ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ²⁶ συγκακοπαθέω, suffer together with someone.

ἡμᾶς καὶ καλέσαντος κλήσει¹ ἁγία, οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ κατ'
 ἰδίαν πρόθεσιν² καὶ χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ
 χρόνων αἰωνίων, φανερωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας³ τοῦ σωτῆρος 10
 ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον, φωτίσαντος⁵
 δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν⁶ διὰ τοῦ εὐαγγελίου, εἰς ὃ ἐτέθη ἐγὼ κήρυξ⁷ καὶ 11
 ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος ἐθνῶν. Δι' ἣν αἰτίαν⁸ καὶ ταῦτα πάσχω, 12
 ἀλλ' οὐκ ἐπαισχύνομαι·⁹ οἶδα γὰρ ὅτι πεπίστευκα, καὶ πέπεισμαι ὅτι
 δυνατός ἐστιν τὴν παραθήκην¹⁰ μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν. 13
 Ὑποτύπωσιν¹¹ ἔχε ὑγιαίνοντων¹² λόγων ὧν παρ' ἐμοῦ ἤκουσας, ἐν
 πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Τὴν καλὴν παραθήκην¹⁰ 14
 φύλαξον διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος¹³ ἐν ἡμῖν.

Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν¹⁴ με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ,¹⁵ ὧν ἐστὶν 15
 Φύγελος¹⁶ καὶ Ἑρμογένης.¹⁷ Δώῃ ἔλεος ὁ κύριος τῷ Ὀνησιφόρου¹⁸ οἴκῳ: 16
 ὅτι πολλάκις¹⁹ με ἀνέψυξεν,²⁰ καὶ τὴν ἄλυσίν²¹ μου οὐκ ἐπαισχύνθη,⁹ 17
 ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ῥώμῃ,²² σπουδαιότερον²³ ἐζήτησέν με καὶ εὔρεν – 18
 δώῃ αὐτῷ ὁ κύριος εὔρεῖν ἔλεος παρὰ κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ – καὶ
 ὅσα ἐν Ἐφέσῳ²⁴ διηκόνησεν, βέλτιον²⁵ σὺ γινώσκεις.

¹ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ² πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ³ ἐπιφάνεια, ας, ἡ, appearance, appearing. ⁴ σωτήρ, ἦρος, ὁ, savior, deliverer. ⁵ φωτίζω, give light, enlighten. ⁶ ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality. ⁷ κήρυξ, υκος, ὁ, herald, preacher. ⁸ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ⁹ ἐπαισχύνομαι, be ashamed, am ashamed. ¹⁰ παραθήκη, ης, ἡ, deposit or trust. ¹¹ ὑποτύπωσις, εως, ἡ, prototype, standard. ¹² ὑγιαίνω, be in good health, am well. ¹³ ἐνοικέω, dwell in, am settled in. ¹⁴ ἀποστρέφω, turn away, turn back. ¹⁵ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁶ Φύγελος, ου, ὁ, Phygelus. ¹⁷ Ἑρμογένης, ους, ὁ, Hermogenes. ¹⁸ Ὀνησιφόρος, ου, ὁ, Onesiphorus. ¹⁹ πολλάκις, often, many times. ²⁰ ἀναψύχω, refresh, revive. ²¹ ἄλυσις, εως, ἡ, chain. ²² Ῥώμη, ης, ἡ, Rome, strength. ²³ σπουδαῖος, diligent, earnest. ²⁴ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ²⁵ βελτίων, better.

Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ¹ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Καὶ ἃ ²
 ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράθου² πιστοῖς
 ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἑτέρους διδάξαι. Σὺ οὖν ³
 κακοπάθησον³ ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ χριστοῦ. Οὐδεὶς ⁴
 στρατευόμενος⁴ ἐμπλέκεται⁵ ταῖς τοῦ βίου⁶ πραγματείαις,⁷ ἵνα τῷ
 στρατολογήσαντι⁸ ἀρέσῃ.⁹ Ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῇ¹⁰ τις, οὐ στεφανοῦται¹¹ ἔαν ⁵
 μὴ νομίμως¹² ἀθλήσῃ.¹⁰ Τὸν κοπιῶντα¹³ γεωργὸν¹⁴ δεῖ πρῶτον τῶν ⁶
 καρπῶν μεταλαμβάνειν.¹⁵ Νόει¹⁶ ἃ λέγω: δῶν γάρ σοι ὁ κύριος σύνεσιν ⁷
 ἐν πᾶσιν. Μνημόνευε¹⁸ Ἰησοῦν χριστὸν ἐγγεγερμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ ⁸
 σπέρματος Δαυὶδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου: ἐν ᾧ κακοπαθῶ³ μέχρι¹⁹ ⁹
 δεσμῶν,²⁰ ὡς κακοῦργος:²¹ ἀλλ' ὁ λόγος τοῦ θεοῦ οὐ δέδεται. Διὰ τοῦτο ¹⁰
 πάντα ὑπομένω²² διὰ τοὺς ἐκλεκτούς,²³ ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσιν
 τῆς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, μετὰ δόξης αἰωνίου. Πιστὸς ὁ λόγος: εἰ γὰρ ¹¹
 συναπεθάνομεν,²⁵ καὶ συζήσομεν:²⁶ εἰ ὑπομένομεν,²² καὶ ¹²
 συμβασιλεύσομεν:²⁷ εἰ ἀρνούμεθα, ¹³ ²⁸ ²⁹
 ἀπιστοῦμεν,²⁹ ἐκεῖνος πιστὸς μένει: ἀρνήσασθαι ἑαυτὸν οὐ δύναται.

¹ ἐνδυναμώω, strengthen, empower. ² παρατίθημι, set before, entrust. ³ κακοπαθέω, suffer hardship, misfortune. ⁴ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ⁵ ἐμπλέκω, enfold, entangle. ⁶ βίος, οὐ, ὁ, life, manner of life. ⁷ πραγματεία, ἡ, activity, occupation. ⁸ στρατολογέω, enlist soldiers, enlist troops. ⁹ ἀρέσκω, please, serve. ¹⁰ ἀθλέω, compete. ¹¹ στεφανόω, crown, reward. ¹² νομίμως, rightly, lawfully. ¹³ κοπιᾶω, toil, labor. ¹⁴ γεωργός, οὐ, ὁ, farmer, worker of the soil. ¹⁵ μεταλαμβάνω, partake of, share. ¹⁶ νοέω, understand, consider. ¹⁷ σύνεσις, εὐα, ἡ, understanding, insight. ¹⁸ μνημονεύω, remember, make mention of. ¹⁹ μέχρι, until, as far as (gen). ²⁰ δεσμός, οὐ, ὁ, chain, bond. ²¹ κακοῦργος, οὐ, ὁ, criminal. ²² ὑπομένω, tarry, endure. ²³ ἐκλεκτός, chosen, elect. ²⁴ τυγχάνω, obtain, happen. ²⁵ συναποθνήσκω, die with, die together with. ²⁶ συζάω, live with, live together with. ²⁷ συμβασιλεύω, rule (as king) with someone. ²⁸ ἀκεῖνος, and he, and she. ²⁹ ἀπιστέω, disbelieve, be faithless.

Ταῦτα ὑπομίμνησκε,¹ διαμαρτυρόμενος² ἐνώπιον τοῦ κυρίου μὴ 14
 λογομαχεῖν³ εἰς οὐδὲν χρήσιμον,⁴ ἐπὶ καταστροφῇ⁵ τῶν ἀκουόντων. 15
 Σπούδασον⁶ σεαυτὸν δόκιμον⁷ παραστήσαι τῷ θεῷ, ἐργάτην⁸
 ἀνεπαίσχυντον,⁹ ὀρθοτομοῦντα¹⁰ τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. Τὰς δὲ 16
 βεβήλους¹¹ κενοφωνίας¹² περιῖστασο·¹³ ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν¹⁴
 ἀσεβείας,¹⁵ καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα¹⁶ νομὴν¹⁷ ἔξει· ὧν ἐστὶν 17
 Ὑμέναιος¹⁸ καὶ Φιλητός·¹⁹ οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἡστόχησαν,²⁰ 18
 λέγοντες τὴν ἀνάστασιν ἤδη γεγονέναι, καὶ ἀνατρέπουσιν²¹ τὴν τινων
 πίστιν. Ὁ μέντοι²² στερεὸς²³ θεμέλιος²⁴ τοῦ θεοῦ ἔστηκεν, ἔχων τὴν 19
 σφραγίδα²⁵ ταύτην, Ἔγνω κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ, καί, Ἀποστήτω²⁶
 ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομάζων²⁷ τὸ ὄνομα κυρίου. Ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ 20
 ἔστιν μόνον σκεύη²⁸ χρυσαῖ²⁹ καὶ ἀργυρᾶ,³⁰ ἀλλὰ καὶ ξύλινα³¹ καὶ
 ὀστράκινα,³² καὶ ἃ μὲν εἰς τιμὴν, ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν.³³ Ἐὰν οὖν τις 21
 ἐκκαθάρῃ³⁴ ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων, ἔσται σκεῦος²⁸ εἰς τιμὴν, ἡγιασμένον,
 καὶ εὐχρηστον³⁵ τῷ δεσπότῃ,³⁶ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον. 22
 Τὰς δὲ νεωτερικὰς³⁷ ἐπιθυμίας φεῦγε· δίωκε δὲ δικαιοσύνην, πίστιν,
 ἀγάπην, εἰρήνην, μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν κύριον ἐκ καθαρᾶς

¹ ὑπομιμνήσκω, remind, remember. ² διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ³ λογομαχεῖν, dispute about words. ⁴ χρήσιμος, useful, beneficial. ⁵ καταστροφή, ἥς, ἡ, ruin, destruction. ⁶ σπούδάζω, hasten, be eager. ⁷ δόκιμος, tested, approved. ⁸ ἐργάτης, οὐ, ὁ, workman, laborer. ⁹ ἀνεπαίσχυντος, unashamed, not needing to be ashamed. ¹⁰ ὀρθοτομέω, use or interpret correctly. ¹¹ βέβηλος, worldly, profane. ¹² κενοφωνία, ας, ἡ, chatter, empty talk. ¹³ περιῖσθμι, stand around, avoid. ¹⁴ προκόπτω, proceed, advance. ¹⁵ ἀσέβεια, ας, ἡ, ungodliness, impiety. ¹⁶ γάγγραινα, ης, ἡ, gangrene, cancer. ¹⁷ νομή, ἥς, ἡ, pasture, spreading. ¹⁸ Ὑμέναιος, οὐ, ὁ, Hymenaeus. ¹⁹ Φιλητός, οὐ, ὁ, Philetus. ²⁰ ἡστόχῳ, miss the mark, go astray. ²¹ ἀνατρέπω, overturn, upset. ²² μέντοι, yet, however. ²³ στερεός, hard, firm. ²⁴ θεμέλιος, οὐ, ὁ, foundation. ²⁵ σφραγίς, ἰδος, ἡ, seal, signet ring. ²⁶ ἀφίστημι, withdraw, depart. ²⁷ ὀνομάζω, name, give a name to. ²⁸ σκεῦος, οὐς, τό, vessel, goods (plural). ²⁹ χρυσοῦς, golden. ³⁰ ἀργυροῦς, silver, made of silver. ³¹ ξύλινος, wooden. ³² ὀστράκινο, made of earth or clay, made of earth. ³³ ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ³⁴ ἐκκαθαίρω, cleanse thoroughly, clean out. ³⁵ εὐχρηστος, useful, serviceable. ³⁶ δεσπότης, οὐ, ὁ, master, lord. ³⁷ νεωτερικός, youthful, juvenile.

καρδίας. Τὰς δὲ μωρὰς¹ καὶ ἀπαιδευτούς² ζητήσεις³ παραιτοῦ,⁴ εἰδὼς ὅτι 23
γεννώσιν μάχας.⁵ Δούλον δὲ κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι,⁶ ἀλλ' ἥπιον⁷ εἶναι 24
πρὸς πάντας, διδακτικόν,⁸ ἀνεξίκακον,⁹ ἐν πραότητι¹⁰ παιδεύοντα¹¹ τοὺς 25
ἀντιδιατιθεμένους:¹² μήποτε δῶ αὐτοῖς ὁ θεὸς μετάνοιαν¹³ εἰς ἐπίγνωσιν
ἀληθείας, καὶ ἀνανήψωσιν¹⁵ ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος,¹⁶ 26
ἐζωγρημένοι¹⁷ ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.

Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται¹⁸ καιροὶ χαλεποί.¹⁹ 3
Ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φιλαυτοί,²⁰ φιλάργυροι,²¹ ἀλαζόνες,²² 2
ὑπερήφανοι,²³ βλάσφημοι,²⁴ γονεῦσιν ἀπειθεῖς,²⁵ ἀχάριστοι,²⁷ ἀνόσιοι,²⁸ 3
ἄστοργοι,²⁹ ἄσπονδοι,³⁰ διάβολοι, ἀκρατεῖς,³¹ ἀνήμεροι,³² ἀφιλάγαθοι,³³ 4
προδόται,³⁴ προπετεῖς,³⁵ τετυφωμένοι,³⁶ φιλήδονοι³⁷ μᾶλλον ἢ φιλόθεοι,³⁸
ἔχοντες μόρφωσιν³⁹ εὐσεβείας,⁴⁰ τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἡρνημένοι: καὶ 5
τούτους ἀποτρέπου.⁴¹ Ἐκ τούτων γὰρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες⁴² εἰς τὰς οἰκίας, 6
καὶ αἰχμαλωτεύοντες⁴³ γυναικάρια⁴⁴ σεσωρευμένα⁴⁵ ἁμαρτίαις,
ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις,⁴⁶ πάντοτε μαυθάνοντα, καὶ μηδέποτε⁴⁷ 7

¹ μωρός, foolish, stupid. ² ἀπαιδευτος, uninstructed, uneducated. ³ ζήτησις, εἰς, ἡ, debate, controversy. ⁴ παραιτέομαι, make excuse, refuse. ⁵ μάχη, ἡ, fight, conflict. ⁶ μάχομαι, fight, quarrel. ⁷ ἥπιος, gentle, mild. ⁸ διδακτικός, able to teach, apt to teach. ⁹ ἀνεξίκακος, patient, tolerant. ¹⁰ πραότης, mildness, gentleness. ¹¹ παιδεύω, teach, educate. ¹² ἀντιδιατίθεμαι, oppose. ¹³ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ¹⁴ ἐπίγνωσις, εἰς, ἡ, knowledge, discernment. ¹⁵ ἀνανήψω, regain one's senses. ¹⁶ παγίς, ἰδος, ἡ, trap, snare. ¹⁷ ζωγρέω, capture alive. ¹⁸ ἐνίστημι, be present, place in or upon. ¹⁹ χαλεπός, hard, difficult. ²⁰ φιλαυτος, loving oneself, selfish. ²¹ φιλάργυρος, fond of money, avaricious. ²² ἀλαζών, ονος, ὁ, impostar, boaster. ²³ ὑπερήφανος, arrogant, haughty. ²⁴ βλάσφημος, blasphemous, slanderous. ²⁵ γονεύς, εἰς, ὁ, parent. ²⁶ ἀπειθής, disobedient, unbelieving. ²⁷ ἀχάριστος, ungrateful. ²⁸ ἀνόσιος, unholy, regarding nothing as holy. ²⁹ ἄστοργος, without natural affection, unfeeling. ³⁰ ἄσπονδος, irreconcilable, implacable. ³¹ ἀκρατής, without self-control, dissolute. ³² ἀνήμερος, savage, brutal. ³³ ἀφιλάγαθος, without love of good. ³⁴ προδότης, ου, ὁ, betrayer, traitor. ³⁵ προπετής, rash, reckless. ³⁶ τυφώω, puff up, make haughty. ³⁷ φιλήδονος, loving pleasure, pleasure loving. ³⁸ φιλόθεος, God loving, loving God. ³⁹ μόρφωσις, εἰς, ἡ, embodiment, form. ⁴⁰ εὐσέβεια, ας, ἡ, godliness, piety. ⁴¹ ἀποτρέπω, turn away from, shun. ⁴² ἐνδύνω, slip in, clothe. ⁴³ αἰχμαλωτεύω, capture, lead captive. ⁴⁴ γυναικάριον, ου, τό, little, idle or foolish woman. ⁴⁵ σωρεύω, heap up, weigh down with. ⁴⁶ ποικίλος, varied, manifold. ⁴⁷ μηδέποτε, never, not at any time.

εἰς ἐπίγνωσιν¹ ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. Ὅν τρόπον² δὲ Ἰαννῆς³ καὶ 8
 Ἰαμβρῆς⁴ ἀντέστησαν⁵ Μωϋσῇ, οὕτως καὶ οὗτοι ἀνθίστανται⁵ τῇ
 ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι⁶ τὸν νοῦν,⁷ ἀδόκιμοι⁸ περὶ τὴν
 πίστιν. Ἀλλ' οὐ προκόψουσιν⁹ ἐπὶ πλεῖον· ἡ γὰρ ἄνοια¹⁰ αὐτῶν ἐκδηλος 9
 ἔσται πᾶσιν, ὡς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο. Σὺ δὲ παρηκολούθηκάς¹² μου τῇ 10
 διδασκαλίᾳ,¹³ τῇ ἀγωγῇ,¹⁴ τῇ προθέσει,¹⁵ τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ,¹⁶ τῇ
 ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ, τοῖς διωγμοῖς,¹⁷ τοῖς παθήμασιν,¹⁸ οἷά¹⁹ μοι ἐγένετο 11
 ἐν Ἀντιοχείᾳ,²⁰ ἐν Ἰκονίῳ,²¹ ἐν Λύστροις,²² οἷους¹⁹ διωγμοὺς¹⁷ ὑπήνεγκα·
 καὶ ἐκ πάντων με ἐρρύσατο²⁴ ὁ κύριος. Καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες 12
 εὐσεβῶς²⁵ ζῆν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται. Πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι 13
 καὶ γόητες²⁶ προκόψουσιν⁹ ἐπὶ τὸ χεῖρον,²⁷ πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. 14
 Σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστῶθης,²⁸ εἰδὼς παρὰ τίνος ἔμαθες, καὶ 15
 ὅτι ἀπὸ βρέφους²⁹ τὰ ἱερὰ³⁰ γράμματα³¹ οἶδας, τὰ δυνάμενά σε σοφίσαι³²
 εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Πᾶσα γραφή 16
 θεόπνευστος³³ καὶ ὠφέλιμος³⁴ πρὸς διδασκαλίαν,¹³ πρὸς ἔλεγχον,³⁵ πρὸς
 ἐπανόρθωσιν,³⁶ πρὸς παιδείαν³⁷ τὴν ἐν δικαιοσύνῃ· ἵνα ἄρτιος³⁸ ᾦ ὁ τοῦ 17
 θεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρτισμένος.³⁹

¹ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ² τρόπος, ου, ὁ, manner, way. ³ Ἰάννης, ὁ, Jannes. ⁴ Ἰαμβρῆς, ὁ, Jambres. ⁵ ἀνθίστημι, resist, oppose. ⁶ καταφθεῖρω, destroy, ruin. ⁷ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ⁸ ἀδόκιμος, not passing the test, rejected. ⁹ προκόπτω, proceed, advance. ¹⁰ ἄνοια, ας, ἡ, folly, foolishness. ¹¹ ἐκδηλος, clearly evident, obvious. ¹² παρακολουθέω, follow closely, investigate. ¹³ διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. ¹⁴ ἀγωγή, ἡς, ἡ, way of life, conduct. ¹⁵ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ¹⁶ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ¹⁷ διωγμός, ου, ὁ, persecution. ¹⁸ πάθημα, τος, τό, suffering, passion. ¹⁹ οἷος, such as, of what kind. ²⁰ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ²¹ Ἰκόνιον, ου, τό, Iconium. ²² Λύστρα, ἡ, Lystra, city of Lycaonia. ²³ ὑποφέρω, endure, bear up under. ²⁴ ῥύομαι, rescue, save. ²⁵ εὐσεβῶς, in a godly manner, piously. ²⁶ γόης, ητος, ὁ, swindler, cheat. ²⁷ χείρων, worse. ²⁸ πιστῶ, convince, give assurance to. ²⁹ βρέφος, ους, τό, unborn or a newborn child, baby. ³⁰ ἱερός, holy, sacred. ³¹ γράμμα, τος, τό, letter, writings. ³² σοφίζω, make wise, devise craftily. ³³ θεόπνευστος, inspired by God, God-breathed. ³⁴ ὠφέλιμος, useful, profitable. ³⁵ ἔλεγχος, ου, ὁ, proof, conviction. ³⁶ ἐπανόρθωσις, εως, ἡ, improvement, correction. ³⁷ παιδεία, ας, ἡ, training, discipline. ³⁸ ἄρτιος, complete, adequate. ³⁹ ἐξαρτίζω, finish, complete.

Διαμαρτύρομαι¹ ὅτι ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ, 4
 τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ νεκρούς, κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν²
 αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, κήρυξον τὸν λόγον, ἐπίστηθι³ εὐκαίρως, 2
 ἀκαίρως,⁵ ἔλεγξον,⁶ ἐπιτίμησον, παρακάλεσον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ⁷
 καὶ διδασχῇ. Ἔσται γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαίνουσας⁸ διδασκαλίας⁹ οὐκ 3
 ἀνέξονται,¹⁰ ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τὰς ἰδίας ἑαυτοῖς ἐπισωρεύουσιν
 διδασκάλους, κνηθόμενοι¹² τὴν ἀκοήν¹³· καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν 4
 ἀκοήν¹³ ἀποστρέψουσιν,¹⁴ ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους¹⁵ ἐκτραπήσονται.¹⁶ Σὺ δὲ 5
 νήφε¹⁷ ἐν πᾶσιν, κακοπάθησον,¹⁸ ἔργον ποιήσον εὐαγγελιστοῦ,¹⁹ τὴν
 διακονίαν σου πληροφορήσον.²⁰ Ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι,²¹ καὶ ὁ καιρὸς 6
 τῆς ἐμῆς ἀναλύσεως²² ἐφέστηκεν.³ Τὸν ἀγῶνα²³ τὸν καλὸν ἡγώνισμαι,²⁴ 7
 τὸν δρόμον²⁵ τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα· λοιπόν, ἀπόκειται²⁶ μοι ὁ 8
 τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ
 ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής²⁷· οὐ μόνον δὲ ἐμοί, ἀλλὰ καὶ πᾶσιν τοῖς
 ἡγαπηκόσιν τὴν ἐπιφάνειαν² αὐτοῦ.

¹ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ² ἐπιφάνεια, ας, ἡ, appearance, appearing. ³ ἐπίστημι, stand over, come upon. ⁴ εὐκαίρως, in season, conveniently. ⁵ ἀκαίρως, untimely, unseasonably. ⁶ ἐλέγχω, convict, reprove. ⁷ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ⁸ ὑγιαίνω, be in good health, am well. ⁹ διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. ¹⁰ ἀνέχομαι, endure, bear with. ¹¹ ἐπισωρεύω, heap up, accumulate. ¹² κνήθω, rub, tickle. ¹³ ἀκοή, ἡς, ἡ, hearing, report. ¹⁴ ἀποστρέφω, turn away, turn back. ¹⁵ μῦθος, ου, ὁ, fable, myth. ¹⁶ ἐκτρέπω, turn aside, wander. ¹⁷ νήφω, be sober, abstain from wine. ¹⁸ κακοπαθέω, suffer hardship, misfortune. ¹⁹ εὐαγγελιστής, οὔ, ὁ, evangelist, bringer of good tidings. ²⁰ πληροφορέω, fulfill, accomplish fully. ²¹ σπένδω, pour out as a libation. ²² ἀνάλυσις, εως, ἡ, departure, departing. ²³ ἀγών, ὄνος, ὁ, struggle, fight. ²⁴ ἀγωνίζομαι, contend, struggle. ²⁵ δρόμος, ου, ὁ, course, race. ²⁶ ἀπόκειται, be laid up, put away. ²⁷ κριτής, ου, ὁ, judge.

Σπούδασον¹ ἔλθειν πρὸς με ταχέως·² Δημᾶς³ γάρ με ἐγκατέλιπεν,⁴ 9
 ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκη·⁵ Κρήσκης⁶
 εἰς Γαλατίαν,⁷ Τίτος⁸ εἰς Δαλματίαν.⁹ Λουκᾶς¹⁰ ἐστὶν μόνος μετ' ἐμοῦ. 11
 Μάρκον¹¹ ἀναλαβὼν¹² ἄγε μετὰ σεαυτοῦ· ἔστιν γάρ μοι εὐχρηστος¹³ εἰς
 διακονίαν. Τυχικὸν¹⁴ δὲ ἀπέστειλα εἰς Ἔφεσον.¹⁵ Τὸν φελόνην¹⁶ ὃν 12
 ἀπέλιπον¹⁷ ἐν Τρωάδι¹⁸ παρὰ Κάρπῳ,¹⁹ ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία,
 μάλιστα²⁰ τὰς μεμβράνας.²¹ Ἀλέξανδρος²² ὁ χαλκεὺς²³ πολλά μοι κακὰ 14
 ἐνεδείξατο·²⁴ ἀποδώῃ αὐτῷ ὁ κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· ὃν καὶ σὺ 15
 φυλάσσου, λίαν²⁵ γὰρ ἀνθέστηκεν²⁶ τοῖς ἡμετέροις²⁷ λόγοις. Ἐν τῇ 16
 πρώτῃ μου ἀπολογίᾳ²⁸ οὐδεὶς μοι συμπαραγένετο,²⁹ ἀλλὰ πάντες με
 ἐγκατέλιπον·⁴ μὴ αὐτοῖς λογισθεῖν. Ὁ δὲ κύριός μοι παρέστη, καὶ 17
 ἐνεδυνάμωσέν³⁰ με, ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα³¹ πληροφορηθῇ,³² καὶ
 ἀκούσῃ πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἐρρύσθην³³ ἐκ στόματος λέοντος.³⁴ Καὶ 18
 ῥύσεται³³ με ὁ κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ, καὶ σώσει εἰς τὴν
 βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον·³⁵ ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
 αἰώνων. Ἀμήν.

¹ σπουδάζω, hasten, be eager. ² ταχέως, quickly, soon. ³ Δημᾶς, ἁ, ὁ, Demas. ⁴ ἐγκαταλείπω, leave behind, forsake. ⁵ Θεσσαλονίκη, ης, ἡ, Thessalonica. ⁶ Κρήσκης, εντος, ὁ, Crescens. ⁷ Γαλατία, ας, ἡ, Galatia. ⁸ Τίτος, ου, ὁ, Titus. ⁹ Δαλματία, ας, ἡ, Dalmatia. ¹⁰ Λουκᾶς, ἁ, ὁ, Luke, Lucas. ¹¹ Μάρκος, ου, ὁ, Mark. ¹² ἀναλαμβάνω, take up, raise. ¹³ εὐχρηστος, useful, serviceable. ¹⁴ Τυχικός, οὔ, ὁ, Tychicus. ¹⁵ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ¹⁶ φελόνης, ου, ὁ, mantle, cloak. ¹⁷ ἀπολείπω, leave, leave behind. ¹⁸ Τρωάς, ἁδος, ἡ, Troas. ¹⁹ Κάρπος, ου, ὁ, Carpus. ²⁰ μάλιστα, especially, most of all. ²¹ μεμβράνα, ης, ἡ, parchment, parchment leaf. ²² Ἀλέξανδρος, ου, ὁ, Alexander. ²³ χαλκεύς, ἑως, ὁ, coppersmith, metalworker. ²⁴ ἐνδείκνυμι, show forth, show. ²⁵ λίαν, greatly, very. ²⁶ ἀνθίστημι, resist, oppose. ²⁷ ἡμέτερος, our, our own. ²⁸ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ²⁹ συμπαραγίνομαι, come together with, help. ³⁰ ἐνδυναμόω, strengthen, empower. ³¹ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ³² πληροφορέω, fulfill, accomplish fully. ³³ ῥύομαι, rescue, save. ³⁴ λέων, οντος, ὁ, lion. ³⁵ ἐπουράνιος, heavenly, celestial.

Ἀσπασαι Πρίσκαν¹ καὶ Ἀκύλαν,² καὶ τὸν Ὀνησιφόρου³ οἶκον. Ἐραστος⁴ 19

ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ· Τρόφιμον⁶ δὲ ἀπέλιπον⁷ ἐν Μιλήτῳ⁸ ἀσθενοῦντα. 21

Σπούδασον⁹ πρὸ χειμῶνος¹⁰ ἐλθεῖν. Ἀσπάζεται σε Εὐβουλος,¹¹ καὶ

Πούδης,¹² καὶ Λῖνος,¹³ καὶ Κλαυδία,¹⁴ καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες.

Ὁ κύριος Ἰησοῦς χριστὸς μετὰ τοῦ πνεύματός σου. Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν. 22

Ἀμήν.

¹ Πρίσκα, ἡ, Prisca, Priscilla. ² Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ³ Ὀνησιφόρος, ου, ὁ, Onesiphorus. ⁴ Ἐραστος, ου, ὁ, Erastus. ⁵ Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ⁶ Τρόφιμος, ου, ὁ, Trophimus. ⁷ ἀπολείπω, leave, leave behind. ⁸ Μίλητος, ου, ἡ, Miletus. ⁹ σπουδάζω, hasten, be eager. ¹⁰ χειμῶν, ὦνος, ὁ, winter, storm. ¹¹ Εὐβουλος, ου, ὁ, Eubulus. ¹² Πούδης, εντος, ὁ, Pudens. ¹³ Λῖνος, ου, ὁ, Linus. ¹⁴ Κλαυδία, ας, ἡ, Claudia.